

Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Blansko, Erbenova 13

Erbenova 13, 678 01 Blansko

Identifikátor školy: 600 106 381

Termín konání inspekce: 4. – 7. duben 2005

Čj:	17-1080/05-11081
Signatura	kl1cy104

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Blansko, Erbenova 13 je úplná základní škola s prvním a druhým stupněm (dále jen ZŠ). Zřizovatel školy, příspěvkové organizace, je Město Blansko se sídlem na náměstí Svobody 3/32, 678 24 Blansko. ZŠ sdružuje kromě školy, do které dochází v současné době 542 žáků, také družinu s kapacitou 75 žáků a školní jídelnu s kapacitou 800 jídel.

Žáci jsou rozmístěni ve 23 třídách, vyučuje se podle vzdělávacího programu Základní škola. Škola je zapojena do mezinárodního projektu v rámci evropského programu „Sokrates“.

PŘEDMĚT INSPEKCE

- ❖ personální podmínky vzdělávání v ZŠ vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2004/2005
- ❖ materiálně-technické podmínky vzdělávání v ZŠ vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2004/2005
- ❖ průběh a výsledky vzdělávání : první stupeň ZŠ (český jazyk a matematika), druhý stupeň ZŠ (český jazyk, německý jazyk, společenskovědní předměty, matematika, přírodovědné předměty, informatika, tělesná výchova) vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2004/2005
- ❖ vzdělávání cizinců v základních a středních školách v České republice
- ❖ vzdělávání žáků se specifickými poruchami učení
- ❖ sledování a hodnocení účinnosti prevence sociálně-patologických jevů

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Hodnocení personálních podmínek se vztahuje k průběhu a výsledkům vzdělávání. Všichni učitelé byli odborně kvalifikovaní. Vedení školy využívá jejich odborné kvalifikace pro stanovení pracovních úvazků optimálním způsobem, což se efektivně promítá do procesu a výsledků vzdělávání. Školu řídí zkušený tým vedoucích pracovníků (ředitelka, zástupkyně pro první stupeň ZŠ, zástupkyně pro druhý stupeň ZŠ a výchovný poradce), který umí pracovat s lidmi a usiluje o trvalý rozvoj školy.

Organizace činnosti a provozu školy je vůči zaměstnancům promyšlená. Delegované kompetence jsou stanoveny pro jednotlivé pedagogické pracovníky výstižně. Všichni vědí, co je prioritou jejich pracovních povinností a jaká práva mohou uplatňovat. Vnitřní předpisy jsou všem známy a účinně napomáhají fungování školy. Informační systém je rychlý a spolehlivý. Kromě běžných způsobů vzájemného předávání informací (nástěnky, porady) využívá škola i moderních informačních prostředků. Učitelé umí pracovat se školním intranetem, každý má přístup k internetu. Kvalita vnitřního informačního systému je posílena tzv. informačními kiosky (internet, video), které jsou volně přístupné jednak učitelům, jednak žákům. Přenos informací je mimořádně účinný. Pedagogičtí pracovníci se ve škole sdružují podle své odborné kvalifikace v tzv. předmětových komisích a metodickém sdružení. Tyto podpůrné orgány jsou funkční, jejich činnost se orientuje převážně na organizování soutěží, olympiád nebo mimoškolních zájmových akcí. Oblast zkvalitňování procesní stránky vzdělávání a výsledků učení, sebehodnocení a sebereflexe je však v činnosti podpůrných orgánů zatím nepropracována.

Vedení pedagogického sboru je založeno na vzájemné důvěře řídicích pracovníků a učitelů.

Vyznačuje se náročností, demokratičností v řízení školy a participací všech pedagogů na plnění úkolů. Charakteristické rysy vedení pedagogického sboru lze dohledat téměř v každém záznamu z jednání pedagogické rady, která je základní poradní orgán ředitelky školy. Kontrola průběhu a výsledků vzdělávání a naplňování realizovaného vzdělávacího programu je pravidelná, přijímaná opatření mají kladný vliv na další plánování v oblasti zkvalitňování lidských zdrojů. Všichni učitelé si v rámci dalšího vzdělávání zvyšují svůj odborný profil. Výběr témat dalšího vzdělávání je cílený, ale škola zatím nenašla způsob, jak výsledky dalšího vzdělávání efektivně zužitkovat vzhledem ke stanovené koncepci a dalšímu rozvoji osobnosti žáka a školy.

Personální podmínky jsou v příznivé, celkově velmi dobré.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Učebny včetně prostor školní družiny jsou (Kromě jedné učebny, která je v tzv. „domečku“.) v hlavní školní budově. Ta byla vybudována v padesátých letech minulého století a průběžně se udržuje nebo opravuje. Škola má k dispozici odborné učebny (pro výuku hudební výchovy, cizích jazyků, informatiky, chemie, fyziky, přírodopisu, školní dílnu, cvičnou kuchyni, audiovizuální učebnu), kmenové učebny a školní zahradu, buduje *Laboratoř informačních technologií*. Odborné i kmenové učebny jsou vzhledem k současným počtům žáků prostorné a funkční. Kromě učeben prvního stupně ZŠ, postrádají podnětnost pro výuku, často i estetický vkus. Audiovizuální technika je funkční, ve výuce se využívá. Třídy prvního stupně mají přístroje didaktické techniky v pracovních školních družinách. Školní knihovna naplňuje svůj účel, slouží k výuce českého jazyka a posílení čtenářské gramotnosti. Knižní fond je dostatečně široký, podle finančních možností se vhodně aktualizuje zejména encyklopedickou literaturou. Svazky učitelské knihovny jsou rozděleny podle odbornosti do jednotlivých kabinetů vyučujících. Tělesná výchova probíhá v prostorné tělocvičně, blízké sportovní hale a na nově rekonstruovaném školním hřišti. Prostory hlavní budovy školy skýtají žákům a učitelům vcelku dobré podmínky pro vzdělávání. Nevyhovující vzdělávací a i hygienické podmínky mají žáci v tzv. „domečku“. Stravování žáků a pedagogů je zajištěno ve školní jídelně. V případě potřeby mají všichni možnost zakoupit si občerstvení v prodejně uvnitř budovy.

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami používají vhodné učební a kompenzační pomůcky. Škola jejich potřeby plně respektuje. Ostatní žáci jsou vybaveni vhodnými učebnicemi, mají příslušné tabulky, atlasy a učební texty. Vybavenost kabinetů a odborných učeben je průměrná, výjimkou je kvalitněji vybavená učebna informatiky. Mnozí vyučující vylepšují materiálně-technické zázemí ve škole i kvalitu učebních pomůcek vlastním úsilím. Prostřednictvím předmětových komisí a metodického sdružení předkládají požadavky na doplnění, aktualizaci a modernizaci učebnic, učebních pomůcek a dalších materiálně-technických prostředků. Žádaného efektu se však dosahuje jen ojediněle.

Kvalitu materiálně-technických podmínek školy ředitelka školy a její zástupkyně kontrolují. Účelnost a efektivnost jejich využívání sledují v rámci své hospitační činnosti. Stanovují sice priority zlepšování úrovně materiálně-technických zdrojů, ale přijímaná opatření ke zlepšení stavu jen zčásti a pomalu realizují.

Škola umožňuje širší veřejnosti denně využívat tělocvičnu, podle požadavků poskytuje také technologické zařízení učebny informatiky za účelem konání vzdělávacích kurzů.

Plánování v oblasti materiálně-technických podmínek vzdělávání je sice prováděno systematicky, ale málo důsledně. Vychází z vypracované koncepce rozvoje školy.

Materiálně-technické podmínky ve škole umožňují i přes uvedená negativa naplňovat vzdělávací program a rozvíjet vhodně osobnost žáka.

Materiálně-technické podmínky jsou dobré.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací program

Výuka probíhala podle vzdělávacího programu Základní škola čj.: 16 847/96-2. Vlastní učební plán pro jednotlivé ročníky, vhodně rozpracovaný na podmínky školy, odpovídá schváleným učebním dokumentům. Z něho vycházel rozvrh hodin i reálná výuka. Žáci se specifickými poruchami učení nebyli doporučení k integraci, škola tedy individuální vzdělávací programy nezpracovala. Povinná dokumentace je vedena a průkazným způsobem zachycuje průběh vzdělávání.

Kontrolu plnění učebních osnov provádí ředitelka školy a její zástupkyně v rámci hospitační činnosti. Průběžným plněním učebních osnov se zabývají také předmětové komise a pedagogická rada. V případě zjištění nedostatků jsou ihned projednány a stanoveny opatření k jejich odstranění.

Při sestavení rozvrhu byly psychohygienické zásady převážně dodrženy. Výjimku tvoří zařazení dvou hodin tělesné výchovy po sobě. Školní řád a řady odborných učeben jsou jasné, stručné a srozumitelné, vhodně stimulují organizaci výchovně-vzdělávacího procesu vůči žákům.

Výchovné poradenství se zaměřuje na úkoly v oblasti volby povolání, poskytování metodické pomoci při řešení výchovných problémů, na vedení vyučujících při vyhledávání žáků s vývojovými poruchami učení a na práci s nimi. Pro žáky jsou zřízeny čtyři dyslektické kroužky. Účinná je spolupráce s *Pedagogicko psychologickou poradnou Blansko*. Významnou roli v procesně-výchovné práci zaujímá činnost výchovných komisí.

Informační systém školy vůči žákům, rodičům a zákonným zástupcům je funkční. V systému mají důležitou pozici především třídní učitelé, žákovská samospráva a školní intranet. Rodiče získávají informace ze žákovských knížek, na třídních schůzkách, z internetových stránek školy, městského nebo regionálního tisku a kabelové televize.

První stupeň ZŠ

Český jazyk a matematika

Výuka českého jazyka a matematiky byla naplánovaná v souladu s obecnými cíli základního vzdělávání a kvalitně připravena. Příprava vyučujících zohledňovala jednak kognitivní složku vzdělávání, jednak složku klíčových kompetencí se zaměřením na individuální rozvoj osobnosti žáka. Hospitace proběhly ve všech třídách jednotlivých ročníků na celém prvním stupni.

I když k názornosti výuky přispívaly jen starší a opotřebované učební pomůcky, učebnice, učební texty, didaktická technika nebo pomůcky vyrobené učitelkami, materiální podpora žákům znatelně usnadňovala chápání učiva, byla velmi účinná. Žáci měli učebny přizpůsobené výuce sledovaných předmětů a dalším vzdělávacím a hygienickým potřebám. Školní nábytek odpovídal jejich vzrůstu i věku. Pouze žáci II. B třídy měli materiálně-technické podmínky pro výuku nevhodné.

Zvolené vyučovací formy, metody práce a celkový styl organizace vyučování rozvíjely osobnost žáka, jeho vědomostní a znalostní úroveň a hodnotovou stránku. Při frontální, skupinové nebo týmové práci měli žáci možnost objevovat nové skutečnosti, aktivně mezi sebou spolupracovat, účinně pracovat s chybou nebo využívat alternativních postupů řešení zadaných úkolů. Výuku učitelky řídily účelně, velmi kvalitně a v mnoha případech (daltonské prvky, využití principu odložené pozornosti, haptické metody, komunitní kruh, atd.) příkladně. Respektování individuálních potřeb žáků se specifickými vývojovými poruchami učení i ostatních žáků ze strany vyučujících vnímali sami žáci jako výzvu k aktivní učební spoluúčasti. Úroveň jejich sociálních a vzdělávacích kompetencí se projevila velmi dobře jednak při sčítání, odčítání, násobení i dělení v jednotlivých číselných oborech v matematice, jednak ve čtenářské gramotnosti, při pojmenovávání mluvnických kategorií, odůvodňování pravopisu nebo ve shodě podmětu s přísudkem v českém jazyce.

Žáci vnímali všechny motivační aktivity (účinný rozhovor a vyprávění, nabuzení pohodové pracovní atmosféry formou komunitní diskuze, osobní příklady učitelek, praktické spojení se životem) vyučujících a s nadšením a trvalým zájmem respektovali dohodnutá pravidla, což mělo pozitivní dopad na kvalitu jejich sebereflexe, vývoj kritického myšlení a úroveň interakce a komunikace. Komunikační a interakční aktivity probíhaly v klidné pracovní až „nadšené“ atmosféře. Žáci uměli využít interakce a komunikace pro dobro svého osobnostního a sociálního rozvoje, byli slušní, empatičtí.

Metody hodnocení ze strany vyučujících měly účinný dopad na učební zájem žáků. Adresné hodnocení posilovalo u žáků houževnatost a vytrvalost. Ti běžně využívali sebehodnocení a vzájemně posuzovali úspěšnost svých spolužáků.

Průběh a výsledky vzdělávání v českém jazyce a matematice měly velmi dobrou úroveň.

Druhý stupeň ZŠ

Český jazyk

Výuka probíhala v souladu s vyučovacími cíli. Výsledkem odpovědné přípravy učitelů byla plynulá organizace vyučovacích hodin s účelným využíváním učebních pomůcek. Naplňování vzdělávacích cílů, jen ojediněle diferencovaných dle individuálních potřeb žáků, směřovalo k osvojení teoretických znalostí i upevňování stylistických, literárních a pravopisných dovedností.

Výuka probíhala v nemotivujících a méně estetických učebnách. Žáci měli k dispozici základní učební pomůcky, které potřebovali při plnění úkolů. Příležitostně pracovali s jazykovými příručkami.

Talentovaní žáci projevovali aktivitu při frontálním vyvozování nebo shrnutí učiva, individuální a skupinové práci i aplikaci dosavadních znalostí. Pružně reagovali na podněty učitelů a prokazovali přiměřené literární, stylistické i pravopisné dovednosti. Psychohygienu žáků s vývojovými poruchami učení se postupně zhoršovala vzhledem k obtížnosti, charakteru a rychlosti probíhajících činností.

Vstupní motivace podnítila u většiny žáků zájem o učení. Stereotypní výuka však v některých hodinách nebo jejich částech vedla postupně k jejímu útlumu. Svoji účinnost si naopak zachovala při činnostním pojetí vzdělávání, výuce prožitkem, střídání metod a forem práce a průběžném pozitivně orientovaném hodnocení.

K příznivému učebnímu prostředí přispěli žáci respektováním pravidel slušného chování. Neadekvátně reagovali jen tehdy, když se nemohli, vzhledem k nadměrnému verbálnímu

projevu učitelů, seberealizovat. Širší komunikativní dovednosti rozvíjeli v literární výchově a slohu. V hodinách mluvnice převažovalo strohé, mnohdy neobratné a nespisovné vyjadřování. Kultivaci žakovských projevů všichni učitelé neuplatňovali s žádoucí důsledností.

Hodnocení výkonů žáků probíhalo průběžně a se zdůvodněním. Většinou mělo stimulační účinek. Důsledné vyhodnocení plnění stanovených učebních cílů, vzájemné hodnocení a sebehodnocení žáků se většinou neobjevilo.

Průběh a výsledky vzdělávání v českém jazyce měly dobrou úroveň.

Německý jazyk

Vhodně stanovené cíle výuky ve zhlédnutých hodinách vycházely ze znalostí aktuálního stavu tříd. Příprava vyučujících se vyznačovala velkou pečlivostí a promyšleností. Návaznost učiva na předcházející témata byla patrná. V hodinách učitelky respektovaly individuální vzdělávací potřeby žáků.

Výuka proběhla v kmenových třídách, ve kterých byly lavice uspořádány klasickým způsobem nebo v menší jazykové učebně, která byla výzdobou zaměřena pro výuku anglického jazyka. Žáci ve vyučování příkladně využili k poslechu a nácvičce výslovnosti magnetofonové nahrávky, kytaru při zpívání, nakopírované texty, doplňková cvičení, slovník, věci z běžného života a učitelkami vyrobené učební pomůcky z přehledu mluvnického učiva.

Střídáním vhodných forem a metod práce docházelo k efektivnímu rozvoji jazykových a komunikativních dovedností. Žáci měli možnost pracovat ve skupinách, dvojicích, trojicích nebo samostatně. Vyjadřovali se individuálně, mimořádně pohotově odpovídali na otázky ke slyšenému textu, opakovali a prakticky procvičovali slovní zásobu. Zvolené metody a formy měly za cíl naučit žáky schopnosti aplikovat učivo v běžných životních situacích. Žáci řešili zajímavé a problémové úkoly. Vyučující působily v hodině jako organizátorky a zdroje informací, vedly vyučování v německém jazyce. Účelně bylo pracováno i s chybou. Vysoké tempo výuky odpovídalo situaci ve třídách. Žáci relaxovali v činnostech pohybem a zpěvem. K vysoké kvalitě výuky přispěla zejména tvořivost, mimořádná vtipnost a herecké nadání jedné z vyučujících.

Zařazením zajímavých úkolů s využitím činnostní výuky byla dosažena aktivní a stimulační pracovní atmosféra.

Vzájemná komunikace byla vstřícná, žáci měli dostatečný prostor pro vyjádření svých názorů. Komunikativní dovednosti v německém jazyce odpovídaly jejich schopnostem.

Nejčastěji užívanou formou hodnocení byla ústní pochvala a v některých hodinách i motivační klasifikace za bezchybné a rychlé splnění zadaného úkolu. V jednom případě se žáci pokusili o sebehodnocení.

Průběh a výsledky vzdělávání v německém jazyce měly vynikající úroveň.

Společenskovědní předměty (dějepis, občanská výchova a rodinná výchova)

Učitelé v plánování a přípravě respektovali učební osnovy, návaznost na předchozí učivo i mezipředmětové vztahy. Méně důsledně promýšleli individuální přístup k žákům. Konkrétní aktualizované cíle se dařilo plnit.

Výuka probíhala v méně podnětných kmenových třídách. Žáci pracovali s účelnými pomůckami, zejména učebnicemi, sešity, historickými mapami a obrazovým materiálem. Při domácí přípravě využívali k získání informací internet.

Většina žáků se aktivně podílela na zvládnutí nového učiva metodami vyvozování, srovnávání, samostudiem, kooperativními technikami učení i uplatňováním vlastních zkušeností. Novou látku si osvojovali například správnou aplikací pravidel silničního provozu, třibením názorů na respektování lidských práv nebo příklady nežádoucích jevů plynoucích z drogové závislosti. Z historie odhalovali zákonitosti, které přináší ponaučení pro současnost. V občanské výchově prokázali orientaci v politickém a společenském dění. Organizace výuky i často netradiční formy práce jim umožňovaly přirozenou relaxaci. Cílená psychohygiena, směřující k žákům problémovým a pasivním, byla navozena jen ojediněle.

Zajímavé cíle i atraktivnější formy práce většinou motivovaly žáky k aktivnímu zapojení do výuky. Řešili zadané úkoly a převážně efektivně pracovali. Dle možností využívali příležitosti k vlastní seberealizaci. Motivace prospěchově slabších žáků se jevila jako méně účinná.

Příznivá pracovní atmosféra vytvořila vhodné podmínky k vyvážené vzájemné interakci a komunikaci žák-učitel a obráceně. Žáci reagovali na podněty učitelů, při referátech a zkoušení dovedně komunikovali. Některá probíraná témata nabízela uplatnění diskuse, pro niž však někteří učitelé nevytvořili adekvátní prostor.

Hodnocení výsledků práce v dějepise bylo oceněno spravedlivou a zdůvodněnou klasifikací. S ohledem na specifika ostatních předmětů, mělo spíše charakter motivačního posilování. Učitelé částečně respektovali rozdílné dispozice žáků a oceňovali jejich aktivitu i pokrok. Vzájemné hodnocení žáků a uvědomělé sebehodnocení se objevilo také.

Průběh a výsledky vzdělávání ve společenskovědních předmětech měly velmi dobrou úroveň.

Matematika

Stanovené vzdělávací cíle byly zaměřeny na rozvoj vědomostí, ojediněle na vytváření sociálních kompetencí žáků. Organizace hospitovaných hodin byla dobře promyšlená. Probírané učivo navazovalo na předcházející témata.

Ve sledované výuce učitelé použili modely geometrických těles a obrazců, kterými rozvíjeli představivost žáků. Vlastní třídy byly svou výzdobou a vybavením vzhledem k probíranému učivu málo podnětné. Žáci měli k dispozici učebnice, pracovní listy, milimetrové papíry, tabulky a kalkulačky, se kterými pracovali zvláště při procvičování učiva.

V úvodu hospitovaných hodin se žáci seznámili s tématem a organizací práce. Převažovala frontální práce nad samostatnou prací nebo prací ve dvojicích. Při řešení úloh na tabuli, v krátké písemné práci nebo matematické rozcvičce si procvičovali probrané učivo. Volba úloh umožňovala rozvíjet mezipředmětové vztahy, logické a abstraktní myšlení žáků a vyjadřovat reálné situace pomocí matematických úloh. Učitelé průběžně sledovali jejich práci, umožnili jim plnit úkoly podle vlastního tempa a dle potřeby jim pomáhali. Pokud někdo z žáků pracoval jiným správným postupem než ostatní, byl jeho postup podpořen. Na nedostatky je vyučující včas upozornili a využili těchto zjištění k prodlouženému výkladu a upevnění jejich znalostí. Střídání činností a možnost pracovat samostatně umožňovaly žákům vhodně relaxovat. Závěrečné shrnutí učiva potvrdilo splnění stanovených cílů.

Velmi dobrá vstupní motivace zaujala většinu žáků. Při řešení úloh z denního života si uvědomovali potřebnost matematických dovedností pro praxi, ve vyšších ročnících i pro další studium. Pracovali bez pobízení, aktivně se zapojovali do řešení úloh.

Sledovaná výuka probíhala v klidném, přátelském prostředí, pravidla chování a jednání žáci dodržovali. Prostor pro vzájemnou komunikaci a možnost vyjádřit svůj názor využívali jen ti

nejaktivnější. Většinou probíhala jen jednosměrná komunikace učitel žák.

Výsledky práce žáků v průběhu konaných činností učitelé průběžně vyhodnocovali. V některých vyučovacích hodinách žáci prováděli sebehodnocení a to ústní nebo písemnou formou. Ke vzájemnému hodnocení vedení nebyli.

Průběh a výsledky vzdělávání v matematice měly velmi dobrou úroveň.

Přírodovědné předměty (zeměpis, fyzika, chemie a přírodopis)

Sledovaná výuka byla velmi dobře promyšlena a připravena. Nové a procvičované učivo navazovalo na předcházející témata. Stanovené vzdělávací cíle byly, vzhledem k aktuálnímu složení tříd, přiměřeně náročné.

Výuka probíhala v učebnách zaměřených na výuku sledovaných předmětů. Jejich podnětnost se lišila výzdobou a vybavením, přičemž nejvíce podnětů poskytovala učebna chemie. Stávající vybavení sice dovoluje uplatňovat činnostní výuku žáků, je však staré, značně opotřebované. Pro zabezpečení názornosti ve výuce učitelé využívali učební pomůcky, některé z nich si vytvořili. Žáci pracovali dále s učebnicemi, učebními texty, tabulkami, mapami a zeměpisnými atlasy.

Seznamovali se s obsahem výuky, její organizací a vzdělávacími cíli. Během opakování a upevňování již probraného učiva i při vysvětlování nových poznatků přijímali efektivní metody frontální, individuální a skupinové práce, ochotně a spontánně se zapojovali. Střídáním činností a forem práce měly zajištěnou správnou psychohygienu a účinnou relaxaci. Nové poznatky byly předávány věcně i odborně správně. Žákům s poruchami učení pomáhali učitelé překonávat obtíže. V závěru hodin proběhlo shrnutí a zhodnocení práce jednotlivců i celé třídy.

Promyšlená úvodní i průběžná motivace byla vhodně prováděna účelným pozorováním, demonstračními i žákovskými pokusy. V jedné hodině přírodopisu byla výuka navozena účinným výukovým videoprogramem. Probírané učivo žáci uměli prakticky využít k obohacení mezipředmětových vztahů i svých zkušeností. Motivující hodnocení nebo pochvala a povzbuzení měly na jejich výkon pozitivní dopad.

Žáci si osvojovali správná pravidla chování a komunikace a při výuce byli ukázněni. Dovedli si pomáhat, při všech činnostech živě diskutovali. Většina z nich dbala i na spisovné vyjadřování a užívala odbornou terminologii.

Žáci přijímali hodnocení své práce, zdůvodňovaná klasifikace měla na jejich úspěšnost kladný vliv. Vzájemné hodnocení ani sebehodnocení žáků se ve vyučovacích hodinách neobjevilo.

Průběh a výsledky vzdělávání v přírodovědných předmětech měly velmi dobrou úroveň.

Informatika

Sledovaná výuka byla velmi dobře promyšlena z hlediska organizace vyučování a stanovených vzdělávacích cílů. Ty se podařilo splnit. Probírané učivo navazovalo na předcházející témata.

Výuka probíhala v odborné učebně s velmi dobrým technickým vybavením a dalšími motivujícími prvky. Počet počítačů umožňoval žákům vždy realizovat individuální práci. Při práci v síti internet žáci využili rychlého připojení, což zvyšovalo efektivitu učení.

Sledovaná výuka byla řízena jasnými a srozumitelnými instrukcemi vyučujícího. V jejím průběhu žáci získávali teoretické poznatky a praktické dovednosti v práci s výpočetní

technikou. Teorie byla upravena na nezbytné minimum. Zbylo více času na její aplikaci v praktických činnostech. Prostřednictvím interního programu měli všichni možnost sledovat výsledky své práce. Přijímali individuální kontrolu učitele na svém pracovišti, bezprostředně odstraňovali zjištěné nedostatky, chyby nebo špatně aplikované postupy. Měli dostatečný časový prostor pro pochopení, nácvik a uplatnění dovedností. Pracovali vlastním tempem a svými schopnostmi. Vyučující tak vhodně rozvíjel žákovu osobnost. Ve třídě si navzájem všichni pomáhali. Užité vyučovací metody a formy byly efektivní a odpovídaly specifikám předmětu. Vzhledem k tomu, že docházelo k častému střídání činností, nedocházelo k únavě. Psychohygienické zásady výuky byly respektovány.

Sdělením vzdělávacích cílů a průběhem výuky byli žáci dostatečně motivováni. Účinným motivujícím prostředkem byla také pomoc v nesnázích ze strany vyučujícího nebo spolužáků.

Žáci respektovali vstřícné vztahy jednak mezi sebou, jednak k učiteli a dokázali je ocenit slušným chováním. Každý dostával příležitost prezentovat výsledky své práce.

Vhodné a účinné slovní hodnocení bylo přijímáno s ochotou, mělo kladný vliv na úspěšnost učení, podporovalo individuální rozvoj každého jedince.

Průběh a výsledky vzdělávání v informatice měly velmi dobrou úroveň.

Tělesná výchova

Příprava vyučujících na jednotlivé hodiny tělesné výchovy byla promyšlená a pečlivá. Stanovené výchovně-vzdělávací a zdravotní cíle byly naplňovány. Učitelé respektovali odlišné pohybové schopnosti jednotlivců.

Výuka tělesné výchovy probíhala v tělocvičně a sportovní hale. Žáci používali různé druhy míčů (basketbalové, plné), dresy pro rozlišení družstev, kompletní florbalové vybavení a kužely. Pro úvodní rozcvičení byla vhodně využita reprodukováná hudba z magnetofonu.

Hospitované hodiny byly zahájeny nástupy, které plnily i kontrolní funkci (obutí, cvičební úbory, odložení hodinek a řetízku). Následovala rušná část a průpravné cvičení. Do hlavní části vyučovací jednotky vstupovali žáci řádně rozcvičeni a zopakovali si a procvičili již dříve osvojené pohybové dovednosti s různými typy míčů, atletickou abecedu. Rozvíjeli svoji rychlost, sílu a obratnost. Osvojovali si herní dovednosti jednotlivců a skupin a využili jejich následně aplikace do konkrétních her – košíkové a florbalu. Tempo výuky bylo přiměřené a odpovídalo fyzickým možnostem a předpokladům žáků.

U většiny žáků byla patrná radost z pohybu a zaujetí pro herní činnosti. Motivační účinek měla také nástěnka na chodbě před vchodem do tělocvičny.

Jasně a stručně pokyny učitelů žáci ochotně plnili. Stanovená pravidla chování dodržovali. Při procvičování pohybových činností a při herních situacích měli vždy dostatek příležitostí ke vzájemné spolupráci a k projevům tolerance. Komunikace učitelů se žáky probíhala bez problémů. Nevyskytly se žádné projevy nežádoucího chování žáků.

Hodnocení výkonů probíhalo v průběhu hodin ústní formou. V žákovských knížkách je dostatečné množství známek. Žáci nebyli vedeni k sebehodnocení ani ke vzájemnému hodnocení.

Průběh a výsledky vzdělávání v tělesné výchově měly velmi dobrou úroveň.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Škola využívá standardizované testy, kterými zjišťuje obecné studijní předpoklady a výsledky vzdělávání v matematice a českém jazyce. Provádí každoročně testování žáků v 9. ročníku

a jednou za dva až tři roky v 5. ročníku ZŠ. Zadávané srovnávací testy slouží k vyhodnocení studijní úrovně žáků jednotlivých tříd v ročníku. Třídní učitelé sledují učební výsledky neprospívajících žáků a včas navazují spolupráci s jejich rodiči. Pravidelně na jednáních pedagogické rady vyhodnocují po přijatých opatřeních i u těchto žáků výsledky vzdělávání. K výsledkům v oblasti znalostí žáků se vyjadřují metodické orgány. Analýzu zaměřenou na obsah, cíle vzdělávání a na používané vyučovací metody, které by vedly ke změnám v procesu vzdělávání, škola dosud neprovádí. Vedení školy pravidelně vyhodnocuje ve výroční zprávě o činnosti školy úspěšnost žáků v přijímacím řízení na střední školy, na olympiádách a soutěžích.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Průběh a výsledky vzdělávání měly ve škole celkově velmi dobrou úroveň.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

- *Vzdělávání cizinců v základních a středních školách v České republice*

Součástí inspekční činnosti byla tematicky zaměřená inspekce *Vzdělávání cizinců v základních a středních školách v České republice*. Zjištění z této tematicky zaměřené inspekce budou souhrnně zveřejněna ve Výroční zprávě ČŠI o školním roce 2004/2005.

- *Vzdělávání žáků se specifickými poruchami učení*

V ZŠ se vzdělává celkem 123 žáků s vývojovými poruchami učení (dále jen VPU) – na prvním stupni ZŠ 32 a na druhém stupni ZŠ 91 žáků. Jedna vyučující na prvním stupni ZŠ vystudovala speciální pedagogiku. Dvanáct vyučujících absolvovalo další vzdělávání pedagogických pracovníků, které bylo zaměřené na vzdělávání žáků s VPU. Výuka probíhala v běžných kmenových třídách. Na prvním stupni ZŠ jsou používány hlavně kostky na procvičování tvrdých a měkkých slabik a bzučáky. Na druhém stupni ZŠ slouží žákům především počítačové programy. V dyslektických kroužcích navíc žáci využívají i speciální texty pro čtení a čtecí okénka. Škola nevykazuje žádné žáky, kteří mají vypracovány individuální vzdělávací plány. Ve výuce žáků s VPU je kladen důraz především na komunikační dovednosti. Výrazněji lépe bylo pracováno v hodinách se žáky prvního stupně i když jejich počet tvoří pouze jednu čtvrtinu všech diagnostikovaných žáků. Obsah a rozsah písemných prací většinou respektuje VPU žáků a rovněž jejich hodnocení má motivující účinek. Rozdílná diferenciací zadávání domácích úkolů byla pozorována pouze na prvním stupni. Škola spolupracuje s Pedagogicko-psychologickou poradnou v Blansku zejména při diagnostikování žáků, při následných kontrolách a poradenské činnosti.

- *Sledování a hodnocení účinnosti prevence sociálně-patologických jevů*

Metodika prevence sociálně-patologických jevů vykonává zkušená učitelka. K výkonu funkce byla proškolená, má svoji náplň práce. Průběžně se vzdělává, účinně využívá nabídky vzdělávacích seminářů, velmi dobře spolupracuje s odborníky, pedagogickou poradnou, ve škole s výchovným poradcem. Má úzký kontakt s ostatními učiteli, kterým poskytuje informace a materiály. Z písemných podkladů a z rozhovoru s metodikem prevence vyplývá, že sociálně-patologické jevy se ve škole objevují v malé míře. Pracovníci školy se nejčastěji setkávají u žáků s kouřením, alkoholem (mimo budovu školy). Ve srovnání s uplynulými roky četnost výskytu sociálně-patologických jevů klesla a to v souvislosti s odchodem žáků 9. ročníku. Pro školní rok 2004/2005 zpracovala školní metodička prevence kvalitní *Minimální preventivní program*, ve kterém vytyčila hlavní cíle pro příslušný školní rok

(problematika kouření, záškoláctví, projevů negativního chování), metody a prostředky podporující jejich naplnění. Prakticky je tato činnost zaměřena především na důsledné podchycování a okamžité řešení i náznaků těchto jevů, na prevenci konfliktních vztahových situací. Např. případ podezření na šikanu byl okamžitě řešen ve spolupráci s rodiči, kteří byli ihned o problémech informováni. Všichni pedagogové byli s Minimálním preventivním programem seznámeni. Program je každoročně vyhodnocován. Dokumentace školy obsahuje potřebná ustanovení vztahující se k problematice sociálně-patologických jevů. Systém prevence je promyšlený a funkční. Škola, ve které panuje atmosféra důvěry mezi výchovným poradcem, metodikem prevence a žáky, dosahuje v oblasti prevence velmi kladných výsledků. Přínosem je i úzká spolupráce s rodiči.

Škola se problematikou prevence sociálně-patologických jevů zabývá. Přijatý systém je příkladný a účinný.

- *Účast v projektech, mimoškolní a zájmová činnost*

Mimořádné ocenění za práci v oblasti mezinárodního projektu získala ZŠ v roce 2004, kdy její vedení převzalo od MŠMT ČR Evropskou cenu kvality. Byla udělena za mezinárodní výchovně-vzdělávací projekt „*Vítejte v Evropě*“, na němž se po dobu tří let podílela v součinnosti s partnery dalších sousedních zemí. Žáci a učitelé školy, díky podpoře „*Národní agentury Sokrates*“, mají možnost i nadále pokračovat v započaté spolupráci za účelem uplatnění zkušeností z mezinárodních aktivit při tvorbě vlastního učebního plánu a dalším rozvoji školy. Se zahraničními partnery udržují kontakty prostřednictvím výměnných pobytů žáků s partnerským městem Mürzzuschlag, konzultací pedagogů a příprav na zapojení školy do dalšího evropského výchovně vzdělávacího projektu. Mezinárodní aktivity se již staly nedílnou součástí života školy, probíhají jak ve vyučovacích hodinách četných předmětů, tak formou mimoškolních činností. Významně přispívají k motivaci rozvoje komunikativních dovedností žáků a prohloubení multikulturní výchovy. Mají podporu zřizovatele. Talentovaní žáci se umísťují na předních místech v okresních, regionálních i celorepublikových soutěžích a olympiádách. V důsledku podpory všestranné zájmové činnosti žáků mohl mimo jiné také vzniknout filmový kroužek, který v letošním školním roce dosáhl mimořádného úspěchu. Žáci přišli s nápadem využít školní slohovou práci jako inspiraci k vytvoření scénáře filmu moderní pohádky „*Třiázračné věci*“, odrážející jejich životní styl a uskutečnili natáčení. Náročnou, nesmírně motivující a tvůrčí práci se podařilo ukončit za podpory učitelů i sponzorů v březnu 2005. Úspěch pohádky, kterou zhlédlo více než 1000 diváků, prohloubil spolupráci školy s veřejností a mimoškolními partnery. Podpořil individuální rozvoj všech žáků, kteří se o filmovou, dramatickou a literární výchovu zajímají.

Kvalita vzdělávání mimo vyučování je vysoká. Tato činnost má mimořádně příznivý vliv na individuální rozvoj osobnosti žáků.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. *Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č. j. zařZŠ2-A1-99 ze dne 21. dubna 1999 s účinností od 1. února 1999.*
2. *Protokol o provedení změny v síti škol, předškolních za zařízení a školských zařízení č. j. Sine/2000 ze dne 27. září 2000*
3. *Zřizovací listina Základní školy Blansko, Erbenova 13 ze dne 20. června 2001*
4. *Dodatek č. 1 ke zřizovací listině Základní školy Blansko, Erbenova 13 ze dne 19. června 2002*

5. *Dodatek č. 2 ke zřizovací listině Základní školy Blansko, Erbenova 13 ze dne 23. září 2003*
6. *Výkaz Škol (MŠMT) V 3-01 o základní škole stavu k 30. září 2004 ze dne 2. října 2004 podle*
7. *Výkaz Škol (MŠMT) V 00-01o vybavení školy IC a jejich využití ve výuce k 30. září 2004*
8. *Sběr W 53/2005 Šetření o zahájení povinné školní docházky na základní škole podle stavu k 28. únoru 2005*
9. *Učební plán Základní školy Blansko, Erbenova 13 ze dne 1. září 2004*
10. *Volitelné a nepovinné předměty ve školním roce 2004/2005*
11. *Tematické plány předmětů ve školním roce 2004/2005*
12. *Záznamy z předmětových komisí ve školním roce 2004/2005*
13. *Základní škola Blansko, úvazky ve školním roce 2004/2005*
14. *Rozvrh hodin podle tříd ve školním roce 2004/2005*
15. *Rozvrh hodin podle učitelů ve školním roce 2004/2005*
16. *Rozvrh dozorů ve školním roce 2004/2005*
17. *Hodiny a přestávky ze dne 1. září 2004 ve školním roce 2004/2005*
18. *Třídní knihy všech tříd ve školním roce 2004/2005*
19. *Třídní výkazy všech ročníků ve školním roce 2004/2005*
20. *Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2003/2004*
21. *Záznamy z pedagogické rady ve školním roce 2004/2005*
22. *Záznamy z jednání s rodiči*
23. *Školní řád školy ze dne 7. března 2005 platný ve školním roce 2004/2005*
24. *Klasifikační řád (příloha ke Školním řádu) ze dne 7. března 2005*
25. *Vnitřní kontrolní systém březen 2004*
26. *Laboratorní řád učebny chemie ze dne 21. ledna 2002*
27. *Řád učebny fyziky ze dne 21. ledna 2002*
28. *Pracovní řád, bezpečnost a hygiena cvičného bytu ze dne 21. ledna 2002*
29. *Provozní řád učebny výpočetní techniky (platí i pro činnosti mimo výuku) ze dne 4. září 2000*
30. *Provozní řád školního hřiště ZŠ Blansko, Erbenova 13 (pro žáky a pracovníky školy)*
31. *Provozní řád umývárny a sprch Základní školy Blansko, Erbenova 13 ze dne 1. listopadu 2002*
32. *Školní pozemek – Bezpečnost práce, hygiena a pracovní řád ze dne 21. ledna 2002*
33. *Zásady chování žáků ve školní dílně ze dne 21. ledna 2002*
34. *Protokol o odborné technické kontrole tělocvičny ze dne 11. května 2004*
35. *Protokol o odborné technické kontrole tělocvičného nářadí na dětském hřišti a na venkovském sportovním hřišti ze dne 29. března 2004*
36. *Provozní řád tělocvičny ze dne 21. ledna 2002*
37. *Uvolnění žáka IV. A třídy z tělesné výchovy, číslo katalogového listu 3 ve školním roce 2004/2005*
38. *„Distanční studium“ Školský management*
39. *Projekt CA 1-00-1 Vítejte v Evropě*

40. *Kronika* od roku 1995 do roku 2004
41. *Plán práce výchovného poradce* na školní rok 2004/2005
42. *Minimální preventivní program* ze dne 10. června 2004 ve školním roce 2004/2005
43. *Pracovní náplň školního metodika* prevence ze dne 2. února 2004
44. *Zpráva z psychologického a speciálně-pedagogického vyšetření žáka IV. A* číslo katalogového listu 22,
45. *Zpráva z psychologického a speciálně-pedagogického vyšetření žáka VII.C* číslo katalogového listu 11 ze dne 7. prosince 2004
46. *Knihy úrazů* ve školním roce 2004/2005
47. *Dotazníky pro žáky* (prevence sociálně-patologických jevů)

ZÁVĚR

Pedagogičtí pracovníci jsou odborně způsobilí, pracovní úvazky odpovídají jejich kvalifikaci, zkušenostem a délce praxe. Škola je řízena na profesionální úrovni přehledně a demokraticky. Tato skutečnost je výrazem kvalitních personálních podmínek, které umožňují velmi dobře naplňovat obecné cíle a standardy zvoleného vzdělávacího programu. V oblasti materiálně-technických podmínek došlo sice k mírnému zlepšení, ale stávající stav a kvalita podnětnosti učebního prostředí se i přes efektivní kontrolu ze strany vedení školy daří měnit obtížněji.

I přes problémy v oblasti materiálně-technických podmínek je celkově velmi dobrá a místy až vynikající úroveň průběhu a výsledků vzdělávání odrazem kvalitní práce všech učitelů. Ti umí efektivně využívat jednak tradičních, jednak netradičních ale účinnějších metod a forem vzdělávací práce. Používané metody vzdělávací práce (zejména na prvním stupni ZŠ) podporují individuální rozvoj žáků a jejich klíčových kompetencí. Jejich osobnostní a sociální profil je výrazně podpořen i zájmovými a mimoškolními vzdělávacími aktivitami školy a přímou účastí žáků a učitelů v různých vzdělávacích projektech. Škola vykazuje kvalitní výsledky také v tematicky zaměřeném zjišťování (vzdělávání žáků se specifickými poruchami učení, prevence sociálně-patologických jevů, zájmová mimoškolní činnost). Udržuje si velmi dobrou kvalitu vzdělávání. Výraznou pozitivní vlastností školy je její otevřenost vůči vnitřnímu i vnějšímu světu.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobry (průměrný)	Vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Inspekční tým	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Petr Zábranský	Petr Zábranský, v. r.
Člen týmu	Mgr. Jindra Svobodová	Jindra Svobodová, v. r.
Člen týmu	Mgr. Jaroslav Krška	Jaroslav Krška, v. r.
Člen týmu	Mgr. Ludmila Šimáčková	Ludmila Šimáčková, v. r.
Člen týmu	Mgr. Eva Šefránková	Eva Šefránková, v. r.
Člen týmu	Mgr. Zdeňka Vladíková	Zdeňka Vladíková, v. r.
Člen týmu	Marta Haltmarová	Marta Haltmarová, v. r.
Člen týmu	Miroslava Šustáčková	Miroslava Šustáčková, v. r.

V Hodoníně dne 19. dubna 2005

Razítko

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Křížová 22, 603 00 Brno. Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli a školské radě, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Datum: .....

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Věra Gottwaldová

Věra Gottwaldová, v. r.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel	2005-06-01	12-1008/05/123-986
Školská rada	2005-06-01	12-1008/05/123-986

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.